

3.4 Paikallisesti päätettävät asiat

Laitilan opetussuunnitelman ohjeet ja painotukset:

Inklusio, hyvinvointi ja liikunnallinen elämäntapa

Inklusio ymmärretään Laitilassa laajana, oppilaslähtöisenä periaatteena, jossa jokainen oppilas nähdään täysivaltaisena yhteisönsä jäsenenä, ja jossa vastataan joustavasti kunkin oppilaan yksilöllisiin tarpeisiin. Tämä koskee niin laadukkaan oppimisen ja koulunkäynnin tuen järjestämistä kuin vahvaa ja tavoitteellista opetuskielen tukea monikielisten oppilaiden kohdalla.

Koulujen toiminnassa asetetaan erityiseksi painopisteeksi liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen. Oppilaita kannustetaan ja ohjataan aktiiviseen koulumatkaliikuntaan kävellen ja pyöräillen aina, kun se on suinkin mahdollista. Koulupäivän aikaista aktiivisuutta tuetaan käyttämällä järjestelmällisesti oppilaista koostuvia vertaisliikuttajia esimerkiksi välituntitoiminnassa. Liikunnallisuutta ja harrastustoimintaa edistetään lisäksi järjestämällä liikuntakerhoja, tekemällä tiivistä seurayhteistyötä sekä hyödyntämällä aktiivisesti kaupungin oman liikunta- ja vapaa-aikatoimen tarjoamia palveluita ja tiloja. Turvallisen ja hyvinvoivan kasvuympäristön takaamiseksi koulut tekevät säännöllistä ja ennakoivaa yhteistyötä hyvinvointialueen opiskeluhuollon sekä poliisi- ja pelastusviranomaisten kanssa.

Lukutaito ja kirjastoyhteistyö

Lukemisen merkitystä ja lukukulttuuria painotetaan kaikissa oppiaineissa ja eheyttävissä monialaisissa kokonaisuuksissa ajattelun ja kielitaidon kehittäjänä. Lukemiseen innostetaan monipuolisesti ja oppilaiden mielenkiinnon kohteet huomioon ottaen. Laitilassa asuu ihmisiä monista eri kulttuureista ja kielitaustoista, mikä näkyy koulujen arjessa luontevana osana oppimisympäristöä. Oman äidinkielen ja oman kulttuuritaustan arvostaminen ja ylläpitäminen on oppilaan identiteetin rakentumiselle erittäin tärkeää, mutta samanaikaisesti kouluyhteisöissä panostetaan vahvasti opetuskielen tehokkaaseen oppimiseen. Sujuva opetuskielen hallinta nähdään keskeisenä tekijänä onnistuneessa kotoutumisessa, yhteiskunnallisessa osallisuudessa sekä tasa-arvoisten oppimispolkujen saavuttamisessa.

Monilukutaidon ja laajan lukutaidon kehittämisessä tehdään aktiivista, suunnitelmallista ja säännöllistä yhteistyötä kaupunginkirjaston sekä mahdollisuuksien mukaan eri mediatoimijoiden kanssa, jotta jokaisen oppilaan kielellistä kasvua pystytään tukemaan mahdollisimman monipuolisesti.

Laitilan Digipolku ja uudet teknologiat

Tieto- ja viestintäteknikan opetuksessa ja laaja-alaisen osaamisen kehittämisessä noudatetaan Laitilan kaupungin omaa Digipolkua, joka pohjautuu kansallisiin digitaalisen osaamisen kuvauksiin sekä varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin. Digipolun tavoitteena on varmistaa, että lapsen digitaalisen oppimisen polku muodostaa eheän jatkumon varhaiskasvatuksesta

perusopetuksen loppuun asti ja takaa jokaiselle laitilalaiselle lapselle ja nuorelle yhdenvertaiset digitaaliset taidot.

Opetuksessa painotetaan vahvasti arjen digiturvataitoja, kriittistä digilukutaitoa sekä tekoälyn (AI) vastuullista, eettistä ja kriittistä käyttöä osana tiedonhankintaa ja oppimista. Vastuu Digipolun ja TVT-strategian toteuttamisesta arjen opetustilanteissa on jokaisella opettajalla, ja koulun rehtori vastaa siitä, että monipuolisten digitaalisten oppimisympäristöjen ja teknologioiden käyttö on vakiintunut osaksi koulun jokapäiväistä toimintakulttuuria.

Laitilan elinkeinorakenne, yrittäjyys ja työelämätaidot

Koulujen kasvatustyössä ja eri oppiaineiden opetuksessa tuodaan suunnitelmallisesti esiin Laitilan oma, omaleimainen elinkeinorakenne, ja yhteistyö paikallisten yritysten sekä muiden toimijoiden kanssa on tavoitteellista ja säännöllistä. Laitilan vahva alkutuotanto ja lähiruokakäsite kytketään näkyväksi osaksi käytännön opetusta, monialaisia oppimiskokonaisuuksia sekä kouluruokailua, jolloin oppilaita ohjataan ymmärtämään ruoan reitti alkutuotannosta kulutukseen sekä arvostamaan paikallista ruokatuotantoa.

Paikallinen teollisuus ja alueen vahva yrittäjähenkisyys muodostavat pohjan yrittäjyyskasvatukselle, jossa suositaan toiminnallisia ja kokemuksellisia työtapoja. Koulun ulkopuolisiin yritysvierailuihin ja tutustumiskäynteihin yhdistetään aina tavoitteellinen tapakasvatus ja yhteisön sääntöjen kunnioittaminen.

Paikallinen kulttuuri, osallisuus ja ympäristö

Opetuksessa tutustutaan mahdollisuuksien mukaan Laitilan paikallishistoriaan, kulttuuriin ja oppilaiden omiin juuriin hyödyntäen aktiivisesti paikallisia toimijoita ja erityisosaamista. Moninaisia kulttuurisia ja katsomuksellisia tapoja kunnioitetaan ja hyödynnetään koulun arjessa, yhteisissä tilaisuuksissa, juhlissa ja muussa toiminnassa, korostaen aina hyvän käytöksen ja toisen kunnioittamisen merkitystä.

Koulujen oppilaskunnilla ja mahdollisella tukioppilastoiminnalla on aktiivinen ja vaikuttava rooli koulun arjen kehittämisessä, ja oppilaiden yhteiskunnallista osallistumista tuetaan ikäkaudelle sopivilla kanavilla sekä tutustumalla esimerkiksi nuorisovaltuustotoimintaan. Lähiympäristöä ja luontoa käytetään säännöllisesti oppimisympäristönä ympäristövastuullisuuden vahvistamiseksi.

Koulukohtainen täsmentäminen

Koulut täsmentävät näitä Laitilan kaupungin yhteisiä toimintaperiaatteita, käytännön toimintamalleja, paikallisia yhteistyöverkostoja sekä monialaisten oppimiskokonaisuuksien tarkempia sisältöjä ja arviointikäytänteitä vuosittain laadittavissa ja hyväksyttävissä koulujen lukuvuosisuunnitelmissa.

4.5 Paikallisesti päätettävät asiat

Laitilan opetussuunnitelman ohjeet ja painotukset

Toimintakulttuurin kehittäminen ja yhteisöllisyys Laitilassa

Laitila on omaleimainen kylien kaupunki, jossa luonto on lähellä ja kylät ovat vireitä. Tämä elinvoimainen, turvallinen ja yhteisöllinen lähiympäristö muodostaa luontevan sekä vahvan perustan koulujen jokapäiväiselle arjelle ja toimintakulttuurille. Kouluyhteisöissä tuetaan määrätietoisesti oppilaiden laajaa osallisuutta, keskinäistä kunnioitusta ja kokonaisvaltaista turvallisuuden tunnetta. Kasvatustyössä panostetaan myönteisen, inklusiivisen ja avoimen oppimisilmapiirin rakentamiseen, jossa jokainen lapsi ja nuori kokee itsensä arvokkaaksi ja hyväksytyksi omana itsenään. Toimintakulttuurin kehittämällä varmistetaan, että kouluissa vallitsee vahva yhteishenki, joka ehkäisee yksinäisyyttä ja syrjintää sekä antaa oppilaille vankat perustaidot arjen sosiaalisten suhteiden ja vuorovaikutustaitojen menestyksekkääseen hallintaan.

Kylämäinen yhteisöllisyys näkyy kouluissa siinä, että vanhempia ikäluokkia kannustetaan toimimaan nuorempien tukena ja esikuvina niin luokissa, välitunneilla kuin koulumatkoillakin.

Hyvinvointi ja liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin turvaamiseksi ja oppimisen edellytysten parantamiseksi Laitilan kouluissa edistetään aktiivisesti lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa kaikissa koulupäivän vaiheissa. Liikkuminen ja fyysinen aktiivisuus eivät ole kouluissa ainoastaan irrallisia terveys- ja hyvinvointitekijöitä, vaan ne tunnustetaan keskeisiksi pedagogisiksi työkaluiksi, jotka parantavat tutkitusti oppilaiden tarkkaavaisuutta, muistia, keskittymiskykyä ja sosiaalisia taitoja sekä rauhoittavat oppimisympäristöä.

Oppilaita ohjataan ja rohkaistaan aktiiviseen koulumatkaliikuntaan kävellen ja pyöräillen aina, kun se on maantieteellisesti ja turvallisuusnäkökulmat huomioiden mahdollista.

Koulumatkojen turvallisuuden takaaminen on Laitilassa keskeinen painopiste, jota edistetään suunnitelmallisesti ja laajassa yhteistyössä eri viranomaisten, huoltajien ja muiden sidosryhmien kanssa. Fyysisesti ja liikenteellisesti turvallinen elinympäristö luo vankan perustan, joka paitsi mahdollistaa aktiivisen koulumatkaliikunnan myös rohkaisee ja kannustaa oppilaita kulkemaan koulumatkansa kävellen tai pyöräillen. Kun kouluun siirtyminen koetaan turvalliseksi, se tukee luontevasti lasten ja nuorten omatoimista liikkumista, terveellisiä elämäntapoja sekä päivittäistä virkeyttä heti aamusta alkaen.

Koulupäivän aikaista aktiivisuutta ja virkeyttä tuetaan ottamalla oppilaat itse mukaan toiminnan suunnitteluun sekä hyödyntämällä järjestelmällisesti koulutettuja vertaisliikuttajia, jotka innostavat ja aktivoivat muita yhteisön jäseniä erityisesti välituntien aikana.

Osana laajaa hyvinvointikasvatusta oppilaita ohjataan ymmärtämään ja noudattamaan terveellisiä elämäntapoja, joihin kuuluvat säännöllisen liikkumisen lisäksi riittävä lepo, uni sekä monipuolinen ja täysipainoinen ravitsemus.

Oppimisympäristöt ja työtavat arjen käytännöissä

Koulujen fyysisiä, digitaalisia ja sosiaalisia oppimisympäristöjä sekä käytettäviä työtapoja kehitetään suunnitelmallisesti siten, että ne vähentävät tehokkaasti oppilaiden pitkäkestoista istumista ja passiivisuutta oppituntien aikana. Laitilan vireiden kylien tarjoamia kulttuurihistoriallisia kohteita, paikallisia yritys ympäristöjä ja ympäröivää puhdasta lähiluontoa hyödynnetään järjestelmällisesti ja tavoitteellisesti osana opetusta, mikä syventää oppilaiden ympäristövastuullisuutta myös käytännön tasolla, sekä rakentaa elävää luontosuhdetta.

Opetuksessa suositaan toiminnallisia, kokemuksellisia ja osallistavia pedagogisia ratkaisuja, joissa fyysinen aktiivisuus ja toiminnalliset harjoitteet integroidaan luontevaksi osaksi oppituntien kulkua, luokkien välisiä siirtymätilanteita sekä koulun yhteisiä juhlia.

Liikkumista ja aktiivisuutta tuetaan arjessa varmistamalla, että kouluissa on käytössä riittävästi monipuolista, liikuntaa tukevaa ja liikkumaan innostavaa välineistöä. Tätä välineistöä hyödynnetään järjestelmällisesti sekä sisätiloissa että ulkona, mikä mahdollistaa fyysisen aktiivisuuden ja toiminnallisuuden lisäämisen niin oppitunneilla, siirtymissä kuin välitunneillakin. Keskeisenä painopisteenä on koulujen piha-alueiden täysimittainen hyödyntäminen aktiivisina ja virikkeellisinä liikkumis-, leikki- ja oppimisympäristöinä, jotka houkuttelevat oppilaita luontevasti liikkumaan pitkin koulupäivää. Liikunnallisen ympäristön muotoilussa ja ohjauksessa otetaan huomioon oppilaiden ikätasoisuus. Pienemmillä oppilailla korostuu oppimis- ja toimintaympäristöjen leikillisuus, luova liike sekä matalan kynnyksen yhteiset pelit, jotka ruokkivat lapsen luontaista liikkumisen iloa ja motoristen perustaitojen kehittymistä. Isommilla oppilailla näkökulma on puolestaan lajinomaisempi, mikä tukee nuoren omien vahvuuksien löytämistä, erilaisten liikuntamuotojen syvällisempää omaksumista sekä pitkäaikaisen kipinän syttymistä liikunnalliseen elämäntapaan, tavoitteelliseen urheiluun sekä harrastustoimintaan.

Oppilaita ohjataan omaksumaan arjen ergonomisia taitoja, joihin kuuluvat olennaisesti oppituntien tietoinen tauottaminen, dynaaminen liike luokahuoneessa sekä monipuolisten työasentojen sekä oppimismenetelmien joustava käyttö. Sähköisiä oppimisympäristöjä, laitteita ja uusia teknologioita hyödynnetään pedagogisesti tarkoituksenmukaisella tavalla kaupungin oman Digipolun linjausten mukaisesti, varmistaen tasapuoliset tulevaisuuden taidot kaikille.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö ja viestintä

Kodin ja koulun välisellä avoimella ja luottamuksellisella kasvatuskumppanuudella rakennetaan vahvaa siltaa lapsen ja nuoren kahden tärkeimmän kasvuympäristön välille. Yhteistyöllä tuetaan oppilaan tervettä kasvua, kehitystä, oppimista sekä oppivelvollisuuden tunnollista suorittamista.

Ensisijaisena virallisena sähköisenä viestintä-, arviointi- ja tiedotuskanavana käytetään kaupungin yhteistä oppilastietojärjestelmää, jonka kautta tapahtuvassa vuorovaikutuksessa

molemmat osapuolet sitoutuvat tiiviiseen, rakentavaan, positiiviseen ja asialliseen viestintään. Päivittäisessä kodin ja koulun välisessä viestinnässä pidetään tärkeänä oppilaan onnistumisten, vahvuuksien, myönteisen kehityksen ja arjen pienten edistysaskelten säännöllistä ja tietoista näkyväksi tekemistä huoltajille.

Koulukohtaisesti järjestettävät vanhempainillat, säännölliset kodin ja koulun väliset keskustelut ja tapaamiset sekä erilaiset yhteiset teematapahtumat tarjoavat huoltajille tavoitteellisia ja matalan kynnyksen kanavia osallistua aktiivisesti koulu yhteisön toiminnan kehittämiseen, yhteisöllisen kasvatustyön ideointiin sekä koulun yhteisten arjen pelisääntöjen rakentamiseen.

Koulun sisäinen ja ulkopuolinen yhteistyöverkosto

Laitilan kouluissa toteutetaan laajaa, koordinoitua ja suunnitelmallista moniammatillista yhteistyötä eri verkostojen kanssa oppilaiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, turvallisuuden ja terveellisten elämäntapojen edistämiseksi. Nuorisotoimen rooli ja koulunuorisotyö on vakiintunut ja vahva osa koulujen jokapäiväistä arkea, ja nuorisotyöntekijöiden ammattitaitoa hyödynnetään kouluissa säännöllisesti oppilasryhmien ryhmäyttämisissä, välituntitoiminnan ohjaamisessa, kriisitilanteiden käsittelyssä sekä nuorten kiireettömissä arjen kohtaamisissa ja tukemisessa.

Koulut tekevät erittäin tiivistä, sujuvaa ja ennakoivaa yhteistyötä hyvinvointialueen oppilas- ja opiskelijahuollon asiantuntijoiden kanssa sekä yhteisöllisen hyvinvoinnin tasolla että yksilöllistä tukea järjestettäessä. Yhteistyö paikallisen seurakunnan, urheiluseurojen, kaupungin liikunta- ja vapaa-aikatoimen sekä alueen muiden vireiden järjestöjen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa on tavoitteellista ja säännöllistä. Koulupäivän yhteyteen ja sen välittömään läheisyyteen järjestettävällä monipuolisella kerho- ja harrastustoiminnalla luodaan oppilaille tasa-arvoisia mahdollisuuksia mielekkääseen vapaa-ajan viettoon omassa kotikunnassaan, ja näissä toiminnoissa pidetään esillä liikunnallista elintapaa, terveellisiä elintapoja sekä reilua kaveruutta.

Toiminnan seuranta ja koulukohtainen täsmentäminen

Koulun toimintakulttuurin, fyysisten oppimisympäristöjen, moniammatillisen yhteistyön sekä liikunnallisen elämäntavan edistämisen toteutumista seurataan, arvioidaan ja kehitetään Laitilassa systemaattisesti ja pitkäjänteisesti. Tämän kehitystyön ja laadunseurannan tukena koulut hyödyntävät vuosittain kansallista, sähköistä nykytilan arviointia, jonka avulla tehdään dataperusteisesti näkyväksi koulukohtaiset vahvuudet ja kehittämiskohteet opetuksen, välituntien, koulumatkojen ja yhteistyöverkostojen osa-alueilla.

Toimintakulttuurin kehittäminen nähdään monivaiheisena ja jatkuvana prosessina, johon osallistuvat aktiivisesti niin oppilaat, huoltajat, koulun koko henkilöstö kuin keskeiset sidosryhmätkin. Koulujen yhteisölliset hyvinvointityöryhmät (yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä), joissa on edustajat kaikista edellä mainituista ryhmistä, kokoontuvat säännöllisesti arvioimaan ja kehittämään koulujen arjen toimintaa ja yhteisöllistä ilmapiiriä.

Koulukohtainen täsmentäminen

Opetuksen järjestäjän linjaamat yhteiset periaatteet, konkreettiset toimintamallit, vakiintuneet yhteistyöverkostot sekä monialaisten oppimiskokonaisuuksien tarkemmat sisällöt, teemat ja arviointikäytännöt täsmennetään ja hyväksytään vuosittain laadittavissa koulujen omissa lukuvuosisuunnitelmissa.